

„Czas“ wychodzi codziennie wieczór, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.

Oddzielne Nra Czasu, o ile zapas staroży, w Krakowie po 10 c., we Lwowie lub z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

Table with 3 columns: na cały rok, na kwartał, na 1 miesiąc. Rows include Austria, Germany, France, etc.

Prenumeratę przyjmuje się tylko do ostatniego dnia w miesiącu. Listy z pieniędzmi i przekazy pieniężne na prenumeratę i ogłoszenia (inserty) uprasza się nadsyłać franco do Administracji Czasu w Krakowie.

Reklamów nadsyłanych nie zwraca się.

Prenumeratę przyjmują:

Administracja „CZASU“ w Krakowie i urzędy pocztowe. Miejscowa prenumerata księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, handel Z. Skalskiego w Sukiennicach, biuro dzienników i ogłoszeń Ignacego Herza...

Przegląd Polityczny.

Kraków 7 czerwca.

Między węgierską a kroacką deputacją regnicką przyszło do skutku zupełne porozumienie, a wskutek tego miało się już wczoraj odbyć wspólne posiedzenie celem przyjęcia do wiadomości zgodnie ułożonego projektu ugodowego.

Wychodzący w Medyolanie Corriere della Sera donosi, że ks. Visconti Madrone, właściciel znanej pięknej willi nad jeziorem Como, będzie miał w tym roku sposobność przyjmowania w niej bardzo dostojnych gości, dowiaduje się bowiem z bardzo pewnego, jak utrzymuje źródła, że cesarz Wilhelm obiecał w ciągu lata r. b. odwiedzić króla Humberta w zamku Monza i mają zwiędzić wspólnie uroczę okolice jeziora Como.

Wiadomo, że obiegają wieści, jakoby rząd chciał jeszcze zwołać parlament niemiecki w dzisiejszym jego składzie na posiedzenie jesienne, aby uchwalił budżet na rok przyszły i ustawy mające zastąpić dotychczasową ustawę przeciw socyalistom.

Belgradzkie Male Novine donoszą, że w celu spiesznego załatwienia sprawy kościelnej, powołało telegraficznie biskupów Demetriusza i Nikanora do Belgradu.

W Belgradzie sprawiło zrazu pewne wrażenie, że po niektórych kościołach zaczęto odprawiać już modły za ukazującego się u nich emperora Michała. Dziś tłumacza do już tem, że się podobne modły odbywają zwykle w kościele wschodnim za każdego obecnego na nabożeństwie obcego księcia kościoła, co nie wykluczyło jednak bynajmniej obowiązkowych modłów za metropolitę Teodozjusza, które się też bez przerwy odbywały.

Zajęcie Kerenu w Abisynii przez wojsko włoskie jest już czynem dokonanym. Jakie będą następstwa tego niespodziewanej decyzji rządowej, należy odczekać. Spowodowała ją, jak się zdaje, niepewność stanowiska, jakie świeżo zajęły udający niedawno jeszcze przyjaciela Włoch partyzant Boramba Ras Kafel.

Dzienniki francuskie różnych barw, między nie mi i Journal des Débats, powstają gwałtownie przeciw okólnikowi gabinetu, polecającego władzom, aby się w chwili wyborów starały o przeprowadzenie kandydatów rządowych i wcześniej już w tym celu rozpoczęły akcyę przygotodawczą.

SPRAWOZDANIE z czynności administracyjnych i naukowych za rok 1888/89, odczytane na publicznem posiedzeniu Akademii dnia 28go maja 1889 roku przez sekretarza generalnego hr. Stanisława Tarnowskiego.

Nowością także są miesięczne sprawozdania z posiedzeń wydziałowych i komisyjnych, oraz z wydawnictw Akademii, ogłaszane dla uczonych i Towarzystw obcych w niemieckim i francuskim języku. Potrzeba ta była dawno uznaną, postanowienie dawno powziętem, a rzecz nawet przez czas jakiś wykonywaną, ale ustala częścią wskutek choroby lub śmierci niektórych członków Akademii, częścią skutkiem — znowu — braku środków. A jednak jest to interesem nietylko Akademii, ale narodu całego, żeby świat zagraniczny wiedział jakąż się do niego, co się u nas na polu nauki robi, żeby się w tym często, ciagle, regularnie dowiadywał. Inaczej, zbyt do zapomnienia skory, albo ignoruje nas zupełnie, albo zalicza nasze prace do jakichs kategori, do których one nie należą.

urzędnik, wywierających wpływ na wybory, ponieważ, jak utrzymuje, nie będzie się i tak nikt pytać o zabiegi urzędników, tylko głosować będzie wedle swego przekonania.

U W A G I o niektórych kwestjach spornych, dotyczących się zastosowania nowej ustawy propinacyjnej, skreślił Dr Leon hr. Piniński.

(Ciąg dalszy).

Pozostaje mi jeszcze zastanowić się nad niektórymi kwestjami tyczącymi się stosunku właściciela do dzierżawcy. Powiedziałem już powyżej, że oddzielenie dzierżawy propinacyjnej od dzierżawy innych przedmiotów i przejęcie jej przez fundusz propinacyjny na podstawie porozumienia z dzierżawcą lub za czynsz fasy 1888 r. oznaczony, nie rozstrzyga o uregulowaniu stosunku prawnego właściciela do dzierżawcy.

Jeżeli na podstawie wyrażenia objawionej lub domniemanej woli stron przyjąć należy, iż dzierżawa owych innych z propinacją połączonych przedmiotów ma być zawiąza od istnienia dzierżawy propinacyjnej, to należy cały prawny stosunek uznać za rozwiązany. To rozstrzygnięcie, na podstawie milcząco objawionej woli, należy tam zastosować, gdzie owe przedmioty razem z propinacją wydzierżawione przedstawiają się jako „dodatki“ do propinacji, na których utrzymaniu dzierżawcy wychodzącemu z dzierżawy propinacji, nie może zależeć, jak np.: same karczmy, małe kawałki pola, ogrody, użytk pastwiska i t. d.

Jak rozstrzygnąć wypadki, gdzie propinacja wydzierżawiona jest razem z gorzelnią lub browarem, co do tego nie można postawić ogólnej reguły. Zależać to będzie od ocenienia okoliczności pojedynczego wypadku, czy na podstawie do-

mnianej woli stron, trzeba tu uznać wzajemną zawiązość od siebie tych złączonych dzierżaw, czy też nie.

Przeciw podanemu tutaj zastosowaniu przepisu § 882 ust. cyw. można by było zrobić zarzut, że ustawa używa tu wyrazu ausdrückliche Bedingung. Zarzut ten byłby niesłuszny, ponieważ według mego przekonania pod wyrażeniem tem należy niezawodnie rozumieć „warunek niewątpliwie w objawieniu woli zawarty“, a nie „warunek słowami wyrażony“.

Wreszcie dodać jeszcze muszę, iż te zasady, co do dzierżawy łącznej podane znajdują podobne zastosowanie w wypadkach, gdzie z dzierżawą złączone są inne interesy jak kupno wódki, dostarczenie opału lub innych świadczeń, obowiązek utrzymania pewnej ilości styka budki i t. p.

O jednej jeszcze ważnej kwestji tyczącej się stosunku właściciela do dzierżawcy należy mi mówić, a mianowicie o tem, czy w razie jeżeli kontrakt dzierżawy zawarty był na czas dalszy poza dzień 1 stycznia 1890, dotrzymanie jednak kontraktu przez c. k. Dyrektora dla jakiegokolwiek powodów nie nastąpi, dzierżawca może z powodu wcześniejszego rozwiązania kontraktu mieć jakiegokolwiek pretensyę o odszkodowanie do właściciela.

Nie wierzę wcale analogii między wykupem prawa propinacji przez kraj, a wypadkiem przymusowej sprzedaży sądowej przedmiotu wydzierżawionego. Co do wypadku odszkodowanie z powodu rozwiązania kontraktu najmu lub dzierżawy przez sprzedawcę, stoi austriacka ustawa cywilna na następującem stanowisku: W § 1324 stawia ustawa ogólną zasadę, że w razie wyrządzenia szkody w złym zamiarze lub przez uwagę niedbalstwo, należy się zupełnie wynagrodzenie, w innych zaś wypadkach, w których odszkodowanie jest dopuszczalne, tylko wynagrodzenie prywatnej straty.

Jeżeli na podstawie wyrażenia objawionej lub domniemanej woli stron przyjąć należy, iż dzierżawa owych innych z propinacją połączonych przedmiotów ma być zawiąza od istnienia dzierżawy propinacyjnej, to należy cały prawny stosunek uznać za rozwiązany. To rozstrzygnięcie, na podstawie milcząco objawionej woli, należy tam zastosować, gdzie owe przedmioty razem z propinacją wydzierżawione przedstawiają się jako „dodatki“ do propinacji, na których utrzymaniu dzierżawcy wychodzącemu z dzierżawy propinacji, nie może zależeć, jak np.: same karczmy, małe kawałki pola, ogrody, użytk pastwiska i t. d.

Jak rozstrzygnąć wypadki, gdzie propinacja wydzierżawiona jest razem z gorzelnią lub browarem, co do tego nie można postawić ogólnej reguły. Zależać to będzie od ocenienia okoliczności pojedynczego wypadku, czy na podstawie do-

uprawnionego niema najmniejszego wpływu. Szkoła, która w skutek tego kogośkolwiek bądź trafia, jest szkoda z przypadku, za którą nikt nie jest odpowiedzialny (§§ 1294, 1296, 1311 i 1447 ust. cyw.). Niema najmniejszej racy, żeby co do tej szkody inną zasadę zastosować do dzierżawcy, aniżeli do właściciela, dla którego ogólnie może być wykupno niekorzystnym i który oprócz tego w szczególności całkiem podobną może ponieść stratę jak dzierżawca przez to, iż rozwiązaniem zostaje kontrakt dzierżawy korzystny dla niego.

Wywód powyższy sam przez się wystarcza zupełnie, żeby udowodnić twierdzenie, iż z reguły dzierżawca, odpadający od kontraktu dzierżawy wskutek wykupna propinacji przez kraj nie może sobie rościć żądania prawa odszkodowania do właściciela. Dla utwierdzenia tego zdania zwrócić tu jeszcze tylko uwagę na okoliczność, której z oka spuścizną nie należy, że w sprawie tej wchodzi za razem w grę względy prawo-państwowe. Nie trzeba zapominać, że wykupno propinacji następuje przez ustawę na zasadzie przepisów tejże ustawy, że wykupującym jest tu sama władza ustawodawcza i że ona jednostronnie warunki wykupna normuje.

Zasadę, że dzierżawcom nie należy się żadne wynagrodzenie od właściciela, postawiłem jako regułę. Teraz należy mi podnieść wyrażnie, że od tej reguły możliwe są wyjątki, lecz tylko tam, gdzie obowiązek wynagrodzenia szkody da się uzasadnić ogólną regułą prawa cywilnego, wypowiadającą obowiązek wynagrodzenia szkody z winionej. Wypadki, w których dzierżawca, mający kontrakt na dalszy czas, odpadnie od kontraktu, lub nie będzie mógł wykonywać praw swych w dotychczasowej rozciągłości jedynie wskutek winy właściciela, są zupełnie możliwe.

W wypadkach wyrządzenia szkody przez wina dzierżawcy, rozciągłość obowiązku wynagrodzenia będzie zależną od przepisu § 1324 ust. cyw. i wyniesie wynagrodzenie zupełne w razie złego zamiaru i wielkiego niedbalstwa, a odszkodowanie w ściślejszem znaczeniu w razie mniejszej opieszałości. Ciąg dalszy nastąpi.

Wybory sejmowe.

Wczoraj ogłosiliśmy otrzymaną z Gorlic depeszę, według której w tamtejszym Komitecie przedwyborczym miał otrzymać p. Wojciech Biechoński 36 głosów, p. Adam Skrzyński 9, a trzech członków wstrzymało się od głosowania.

Na Komitecie przedwyborczym w dniu dzisiejszym w Gorlicach postawioną została kandydatura Adama Skrzyńskiego pisemnie, podpisana przez 14 proboszczów, licznych obywateli i włościan. Przy głosowaniu otrzymali: Adam Skrzyński 34 głosy, a Wojciech Biechoński 36 głosów; Rusini zastrzegają sobie możność głosowania za innym kandydatem, ale przy dzisiejszym wyborze oddali głosy Biechońskiemu. Dziekan Pelz zgłosił imieniem mniejszości protest.

Te oba doniesienia telegraficzne różnią się znaczenie od siebie. Odbierzemy zapewne dokładną korespondencyę, która nam cały przebieg tego zgromadzenia przedwyborczego wyjaśni. Ani w jednym, ani w drugim telegramie niema zresztą wcale wzmianki, czy komitet powiatowy przed wyborem kandydata uzupełnił się w sposób przez komitet centralny mu wskazany.

Na wniosek przewodniczącego wybrano 30stu członków do komitetu, a mianowicie: Z duchowieństwa: X. prałata Henryka Łabędź Otwoskiego i X. proboszcza Nowickiego, następnie wszystkich członków wydziału Rady powiatowej, trzech burmistrzów miasteczek należących do powiatu i z każdej parafii po jednym lub po dwóch włościan oraz kilku mieszczan.

Przewodniczący odczytał telegram p. Józefa Męcińskiego, zgłaszającego swą kandydaturę, zaś garbarz Podgórski zgłosił kandydaturę dwóch włościan: Krzciuka i Czupryny, motywując, „aby nasz lud wiedział, że ma prawo wybierać posłów z pomiędzy siebie“. Krzciuk kandydatury nie przyjął, Czupryna zaś oświadczył, że „chce być posłem, aby bronić pokrzywdzonych włościan“. Na żądanie p. Michniewskiego, aby Czupryna wypowiedział swoje zapatrywanie polityczne, oświadczył interpelowany, że tego nie uczyni, motywując, że nie chce egzaminu składać, a że dopiero w Sejmie przemawiać będzie. Dr Ozimek wspominał w niezrozumiałym sposobie o wieku miast i miasteczek i również niewyraźnie starał się dowiedzieć, że posel Męciński, przebywając obecnie w Karlsbadzie, może dla braku zdrowia nie potrafi nadal posłować.

Zgromadzenie przeszło nad powyższymi uwagami Dra Ozimka do porządku, poczem przewodniczący skonstatował, że nikt więcej kandydatury swej na posia nie zgłasza, zarządził próbnę głosowanie.

Obechnych około 140, z tych otrzymał hr. Józef Męciński wszystkie głosy, z wyjątkiem 9ciu. Na tem posiedzenie zakończono.

Sprawy miejskie.

Posiedzenie Rady miejskiej d. 6 czerwca.

Przewodniczący prezydent miasta Dr Szlachetowski.

Odczytano pisma: 1) Prezydium Namiestnictwa z zawiadomieniem, że straż policyjna w Krakowie z d. 1 lipca zostanie powiększona o 18 żołnierzy i 2 podoficerów; 2) komitetu Muzeum Narodowego o wyznaczenie placu pod pomnik Beytana; 3) Tow. opiekunów miasta, aby pomnik ten stał na przecięciu ulic Sławkowskiej, Basztowej i Długiej; 4) kramarzy z wnętrza Sukiennic o zniesienie oplacanych czynszów.

Wszystkie wymienione pisma zostały odesłane do właściwych sekcji lub komisji.

niemał ciała, z którymi jesteśmy w stosunkach, ścigają nam pochlebne uwagi i podziękowania. Wśród wszystkich, europejskich czy amerykańskich, jedno się znalazło, które nam przesyła taką zwrócić, wspomnieć o tem mamy prawo, a może obowiązek, to „Cesarski niemiecki Instytut archeologiczny w Rzymie.“

Nie sądzimy, iżby nam tem było przyniosło ujmę, a dla samej sprawiedliwości pospieszamy donieść, że było w swoim rodzaju jedynem. Akademia Berlińska i wszystkie inne pruskie instytucje i stowarzyszenia naukowe zachowały się pod tym względem nietylko inaczej, lecz owszem bardzo uprzejmie.

Wreszcie dla ożywienia nie już naszych zewnętrznych czynności, ale naszego wewnętrznego życia i rozpraw, uchwaliliśmy na wniosek komisji do tych spraw jednorazowo wybrane pewne dodatki do regulaminu, po których spodziewamy się dobrych skutków, a po części je już widzimy. I tak, ze względu bliższej nieraz styczności między naukami, należącymi do pierwszego i do drugiego wydziału, zaprowadzono ten stały zwyczaj, że członkowie obu tych wydziałów wzywani bywają nawzajem na posiedzenia obudowę, co musi wpływać korzystnie na liczbę i rozmaitość przedmiotów, na wielostronność i wagę dyskusji. Celem ułatwienia członkom zamiejscowym — mianowicie lwowskim — uczestnictwa w obradach wydziałów, postanowiono, że porządek dzienny każdego posiedzenia ma im być posyłany na cztery dni naprzód, a koszt podróży zwracane. Tym sposobem unika się niebezpieczeństwa zasklepiania się w sobie, ograniczenia na same tylko siły miejscowe. Na starania nasze o zniesienie cen przejazdu między Lwowem a Krakowem dla członków Akademii, odpowiedziała Dyrektora kolei Karola Ludwika w sposób przychylny, za co jej niżejsem wyrażamy słuszną i żywą wdzięczność.

Wracając do regulaminu, zaszła dalej w nim ta zmiana, że sekretarze wydziałów, choć nie są członkami zarządu, bywają obecni na tych posiedzeniach z głosem doradczym w sprawach każdego swojego wydziału: złożono na sekretarzy komisyjnych obowiązek podawania sekretarzom wydziałowym sprawozdania o każdym posiedzeniu i o każdej publikacji komisji, w przeciągu dni trzech. Sekretarze wydziałów znowu obowiązani są na każdym posiedzeniu zdawać sprawę z czynności wszystkich komisji i regularnie wydawać miesięczne sprawozdania, polskie jak zagraniczne.

Zatrzymujemy się — nie chcemy mnożeniem szczegółów nużyć słuchaczy, a to, cośmy przytoczyli, wystarczy im, tuszmy, na wyobrażenie o naszych czynnościach, na przekonanie, że nie za sypiamy sprawy, która nam jest powierzona. Tyle zrobiliśmy w ciągu ubiegłego roku; cośmy zrobili w ciągu lat piętnastu, opowiadała ta oto książka, Pamiętnik piętnastoletniej działalności Akademii, którą uważy świętą publiczności polskiej polecamy i prosimy usilnie, iżby ją przejrzyć zechciała. Znajdzie tu wszystko, co do prac i dzieł Akademii należy, wszystko, prócz przykrości, jakie miała do znoszenia, walk, jakie staczać musiała. Tych, choć byłoby może ciekawe i naucejające, nie chcieliśmy wspominać. Wiele złego zrobić nam

nie zdołali, a być musieli. W życiu społeczeństw, jak w życiu i duszy jednego człowieka musi być ciągłe wążenie się złych pierwiastków z dobrmi. Ale jak w człowieku dobre muszą wziąć górę, jeżeli złym pokusom dają należyty odpór i mają dobrą stałą wolę zwyciężającą, tak w życiu zbiorowym nie o to chodzi, by nie było nic złego — bo to niemożliwe — ale o to, by wszędzie, gdzie ono jest i jak tylko się pokaże, było dostrzeżone, ocenione i przez dobre stale odpierniane. Wtedy chwile mogą być ciężkie i smutne, ale dłuższy przeciąg czasu okaże się zawsze w ostatecznym obrachunku pomyślnym, bo pożytecznym i w dobre skutki plodnym. Na to trzeba tylko — ale trzeba zawsze i bardzo, a im czasy trudniejsze, tem bardziej trzeba — żeby ludzie dobrej woli skupiali się w świadomości i swego celu i trudu, który ponieść muszą w nadziei skutku, jaki odnieść, pożytku, jaki przez to skupienie w dobrej woli (ale przez nie tylko) przynieść muszą. Taka jest nauka, wyciągnięta z piętnastoletnich dzieł i doświadczeń Akademii. Trudów przeżyła dosyć, ale dobrej woli doznała dużo, i im dalej, tem więcej, a przez to mogła nietylko robić, co do niej należało, ale robić stopniowo więcej i lepiej, rozwijać się. Za tę dobrą wolę dziękującą i jej się na przyszłość usilnie polecając, śmie ona zaświadczyć, że owa nauka, którą z losów swoich wyciąga, jest dobra i pewna, i ogólnie ją, jako wypróbowaną, polecić.

Panienki kształcające się w Krakowie, znajdują umieszczenie od 1 września 1889 roku pod przystępnymi warunkami.

M. Stehlikowa, wdowa przy ulicy Grodzkiej Nr. 13, II piętro, (1472-1-3) od godz. 10-1 i od 3-6.

Nauczycielka Polka, z wyższym wykształceniem, gruntowną znajomością języka francuskiego i niemieckiego, artystyczną muzyką i z poważnym poleceniem — poszukuje posady w kraju lub zagranicą. Blizsza wiadomość u p. Głowackiej w Krakowie, ul. Kopernika Nr. 36, II piętro, od godz. 11 do 12 1/2 przed południem. (1479-1-3)

W miesiącu wrześniu 1888 zakończył życie w Wilnie Franciszek Patolski, urodzony w roku 1822 w Krakowie. — Pozostała po nim wdowa z dziećmi życzy poznać rodzinę s. p. męża swego, dlatego prosi o skomunikowanie się z nią listownie według adresu: Вильно, улица Милонава, домъ Князя Огнискго. Его Высокоблагородно Ивану Константиновичу ЛОПАТЫНСКОМУ уь передачею Маріи Патольской. (1482)

POTRZEBNE SĄ ZARAZ zdolne panny do krawieczyzny, do pracowni pani Anny, ulica Szewska Nr. 21. (1485-1-3)

Kamienica w Bochni, pod Nr. 468, jednopiętrowa, obok rynku, bardzo intratna, wraz z budynkami gospodarskimi, jest każdego czasu z wolnej ręki do sprzedania. Blizszej wiadomości udziela **K. GOLSMA** w BOCHNI. (1485-1-2)

Mieszkanie na III piętrze od frontu, składające się z 3 pokoi, kuchni i strychu, świeżo odrestaurowane, jest każdego czasu do wynajęcia przy ul. Floryańskiej pod Nr. 3. Blizsza wiadomość także w handlu win A. Ciechanowskiego. (1478-1-3)

W Morawicy jest mieszkanie składające się z dwóch stancji na dłuższy czas do wynajęcia; rzemieślnik, osobliwie piekarz, znajdzie tu dobre powodzenie. Blizsza wiadomość tylko ustnie na miejscu we dworze. (1516-1-3)

Zarząd dóbr Biezdziatka, poczta Kolarzyce, ma około 100 centr. metr. łuskanych prętów wierzby koszykarskiej w najlepszym gatunku do sprzedania. (1484-1-3)

Maszyna parowa o sile 30 koni, w dobrym stanie utrzymana — jest do sprzedania w arcyks. fabryce kleju, spodium i maki kościanej w Żywcu. (1514-1-3)

Bymanów. Wodę mineralną, sol leczniczą i ług bromo-jodowy rozsyła we Lwowie apteka Jana Wevińskiego, ulica Hańska Nr. 5; w Krakowie apteka Konstantego Wiszniewskiego, ul. Floryańska; w Przemyślu skład wód mineralnych Rudolfa Weinreba; w Kopyńcach apteka Redera, tudzież Dyrekcya Zakładu zdrowego w Bymanowie. (1515-1-2)

Nadzwyczajnym WYNAZKAM jest w ciągu jednego roku już 1 medal państw., 1 medal honorowym i 2 złotymi medalami odznaczony (1876) przyrząd do klepania

(czyli ostrzenia, kosi, którego w kilku tygodniach sprzedano już przeszło 2.800 sztuk. Mnóstwo świadectw o: bardzo znacznym oszczędzaniu czasu, więcej proporcjonalnym i lepszym wyostrzeniu (jak ręka niepodobna wykonać) jest do przejrzania.

Odprzedający, którzy pokazują gospodarzom wiejskim ten lekki (11 kilo wazący) przyrząd, osiągnęli wszędzie bardzo wielki wynik i otrzymują w tym celu przyrząd na próbę po wyjątkowo cenie. — Jedną zastępcą w kilku dniach sprzedat przeszło 300, a na dwóch jarmarkach przeszło 400 przyrządów.

Następne zamówienia od 20 do 22 maja 1889 r.:
S. D. kowal w Rothenburgu p. L. (w Bawaryi) zamówił następnie 3 przyrządy (otrzymał 5 przyrządów).
L. K. w Starzyżu zamówił następnie 10 przyrządów (otrzymał 15 przyrządów).
A. G. w Akwisgranie zamówił następnie 20 przyrządów (otrzymał 40 przyrządów).
Kowal G. w Aensalz (w Szal) zamówił następnie 6 przyrządów (otrzymał 8 przyrządów).
Nożownik M. w Rosenheim (w Baw.) zamówił następnie 6 przyrządów (otrzymał 8 przyrządów).
Kowal W. w Künz (w Szwajce) zamówił następnie 2 przyrządy (otrzymał 4 przyrządy).

Frankfurter Dengelmaschinen-Fabrik (M. M. Wertheimer) Frankfurt a. M.

Młoda osoba, dobrej rodziny z Poznańskiego, posiadająca języki polski, francuski, angielski i niemiecki pragnie przyjąć obowiązki w domu obywatelskim jako towarzyska lub nauczycielka. — Zgłosić się można: ulica Karmelicka L. 48, lub w Administracji „Czasu.“ (1506 1-3)

Oprócz Wina stołowego węgierskiego, znanego już Szałow. Publiczności lubującej wina lekkie, zaprowadziłem z dniem dzisiejszym wino doborowe, smaczne i lekkie, z nad jeziora Balat n, którego w magazynie można jako

WINO BALATON po 48 cent. za butelkę, a po 43 cent. za zwrotne odpowiedniej, próżnej butelki, nabyć można. Spodziewam się, że i ten gatunek wina wkrótce zwoleńników zjedna, zwłaszcza, że go na sezon lemi polecieć można. (1505-2-5) MAGAŻYN WIN I HERBAT **JULIUSZA GROSSEGO** w Krakowie, Pałac Spiski.

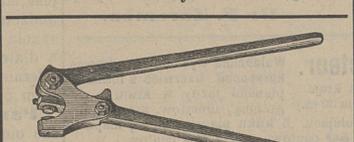
POTRZEBNE SĄ ZARAZ zdolne panny do krawieczyzny, do pracowni pani Anny, ulica Szewska Nr. 21. (1485-1-3)

MAGAZYN Henryka Schwarza w Krakowie

podaje do publicznej wiadomości, że jak dawniej tak i teraz przyjmuje zawsze zamówienia

na suknie i konfekcyę damską, a zarazem poleca:

gotowe okrycia, płaszczki od kurzu i deszczu, paletociki, staniki trykotowe i t. p. po cenach umiarkowanych. (1286-6-8)

Nowe jednoręczne obcegi do plombowania mięsa, worków i konwi do przewiezienia mleka itp., małe 240 m/m. długie po 5 zhr., wielkie 310 m/m. długie po 7 zhr.; plomby owiane 1000 szt. po 2 zhr. Nowe patent. rozdzielacze gnojki po 5 zhr. i 6 zhr. (1508-18-25) **Fabryka machin A. Pfanhauser** w Wiedniu, VIII., Strozsigasse Nr. 41.

MAŚĆ MASKÓRNA MOULIN Maść ta leczy wrzodki, przyszoze, czerwoność, krosty, węgry, wysypkę, liszaję, hemoroidy, swędzenie chroniczne, łupież i wyrzuty na częściach ciała porostych włosów i wszelkie słabości skórne; wstrzymuje natychmiast wypadanie włosów na brwiach i głowie i skutecznie działa naprzeciw wzrostowi włosów. Słoiż 2 franki we Francji, w Paryżu, w aptece p. MOULIN 30, ulica Louis-le-Grand. We Lwowie w aptekach pp. Mikolascha i Wevińskiego; — w Krakowie, w aptekach pp. Trauczyńskiego, Redyka i Wiszniewskiego. oraz w aptece p. S. edleskiego 1860 2)

Najstarsza, pierwsza i najwięk. c. k. uprz.

fabryka tow. cementow. Portland cement z Perlmoo, Kufsteinskie wapno hydrauliczne, Gips sztukateryjny z Schottwien, Gips alabastrowy z Schottwien, Cement. płyty trotoarowe, na wjazdy, kuchnie, przedsionki, ganki itp. Marmur. płyty mozaikowe na pedsionki, ganki, kuchnie i t. d. i t. d. również (1523-9-12) **Wkładane płyty marmurowe mozaikowe**, bar. dobrze szlifowane, także polerowane. **Betonowania**, urządzenia stajenne, rynny kanałowe, urządzenia wychodkowe, obramowania studzienne i t. d. **JOS. NEUMÜLLER & COMP.** w Wiedniu, Wieden, Wienstrasse Nr. 3. Cenniki darmo i opłatnie!

KAPIELE REICHENHALL. Pora od maja do października. Urzędowe otwarcie 16 maja. Kąpiele solankowe, żelaza, najwspanialsze klimatyczne i terenowe miejsce lecznicze w Niemczech wedle metody prof. Oerlta w Alpbach bawar. Wyciąg solankowy, żółwy, unioowy i igliwowy, kąpiele, żelaza owoza, mleko krowie, kefir, soki z ziół górskich, wszelkie przyrządy do wzięwania, kąpiele. Bardzo wielki przyrząd do wzięwania, santele do wzięwania, solanki, wodotrysk, gimnastyka lecznicza. Bardzo dobre urządzenie ogólne warunki wskutek nowego wodociągu i kanalizacji. Obszerne parki z rz. teni chodnikami, pobliskie lasy szpilkowe i porządne drogi w zakładzie na wszystkie kierunki i pagurki. Codziennie dwa koncerty muzyki zdrojowej, teatr, czytelnia, stacya kolejowa i telegrafowa. Obszerne prospektu przez kr. komitariat kąpielowy. (832-3-3)

ALBUM GROTTGERA jedynie prawdziwe, wspaniałe, jednolite wydanie.

Co tylko wyszła III serya albumu Grottgera „LITUANIA“ 6 kartonów w heliografii wraz z tekstem. Cena 5 zhr., w gustownej teczce 8 zhr. Wykonanie dokładne jak poprzednio wyszłych seryj Wojna, Polonia.

Heliografia jest najdokładniejszem, najdroższem i najczystsze wykonaniem dla reprodukcji obrazów. Ostatnimi czasy usiłowano gorzej wykonaniem jednego dzieła zrobić interes. Na usiłowanie to zapatruje się z ubolewaniem. Dzieła Grottgera bowiem winny być jednolite, niezmiennie i nieograniczenie wykonane, nie zaś każdy twór w innej reprodukcji. Jak dzieła wielkich poetów w zbiorowym wydaniu winny się znajdować w każdej rodzinie, tak również sam sobie umożliwiając odpowiednie godności wydanictwo dzieł swoich mistrzów, do których niewątpliwie cykl obrazów A. Grottgera należy, obejmując skończoną całość znakomitego okresu czasu. — Jestem mocno przekonany, że nasi odbiorcy dotychczasowych seryj pozostaną nam wierni, gdyż wiedzą, że nikt im lepszego wykonania ofiarować nie może, a nawet „Lituanii“ winna nam nowych prz. jaciót ściągając. Każda serya jest dla siebie skończoną całością. Dotąd wyszły w dalszym nakładzie: Grottgera album Serya I. Wojna, Serya II. Polonia, „Album malarzy polskich“, „Historia naturalna państwa wizerowego“, Erteka, „Z życia kobiet“. Wszystkie w wykonaniu znakomitem. Zamówienia na takowe przyjmuje każda księgarnia, jakoteż księgarnia nakładowa

Franz Bondy, Wien, I. Annagasse, Nr. 11. (1481-1-2)

Węgierska państwowa loterya dobroczynna. NAJTAŃSZY ŁOŚ PAŃSTWOWY. Ciągnienie dnia 29go czerwca 1889 roku. Ogólna ilość wygranych 160,000 zhr.

Główna wygrana 60.000 zhr. Losy po 2 zhr. są do nabycia w dyrekcji loteryjnej w Budapeszcie (Pest, Hauptzollamt, Halbstock), we wszystkich urzędach loteryjnych, soli i podatki, prawie we wszystkich urzędach poczt., u Merkura w Wiedniu i w innych miejscach. (1448-1-4)

KRÓL WĘGIER. DYREKCJA LOTERYJNA. Aleksander v. Mariassy, Budapeszt, 1 maja 1889 r. radca sekcyjny w król. węg. minist. skarbu i dyrektor loteryi.

Wyroby tkackie Andrychowskie

w jakości i gęście niestępujące zagranicą, a w cenie znacznie niższe, mianowicie: Etaminy, Żefiry kordonkowe, Żefiry zwykłe, Płócienna na suknie damskie i fartuski, Dryle szare i kolo rowe na ubrania męskie i Story do okien, Dyunki, Płótno bawełniane, poleca w wielkim wyborze

BAZAR WYROBÓW KRAJOWYCH pod zarządem gminy miasta Krakowa, Sukiennice Nr. 17/18. (1341-9)

Próbki przesyła na żądanie opłacone.

KRYNICA

c. k. Zakład zdrojowo-kąpielowy w Galicyi. Nader obfita i silna „szczawa alkaliczno-żelazista“. Główniejsze środki lecznicze są:

kąpiele mineralne ogrzewane metodą Schwartza w budynku elegancko urządzonej o 73 gabinetach, kąpiele borowinowe również elegancko w osobnym urządzonej o 21 gabinetach, kąpiele gazowe przy głównym źródle, metodyczne picie wód z licznych źródeł mineralnych o różnym składzie chemicznym, doskonała żelazczyna, nowa kęfiriua, kilka mierzani, nowo warowo urządzone zakłady gimnastyczne, park wielki z wielu i wygodnymi spacerami.

Ku wygodzie i rozrywce gości stają: przeszło 1500 pokoi z całkowitem umeblowaniem, nowo zbudowany wspaniałe urządzonej dom zdrojowy, liczne restauracye, cukiernie, teatr przez cały sezon, czytelnia gazet, dwie wypoczywalnie książek, orkiestra zdrojowa; fotograf, liczne i różnorodne sklepy, modniarki, różni rękodzielnicy e. t. c.

W domu pod „Zamkiem“ są do wynajęcia pokoje tylko na przeciąg 24 godzin. Dworzec kolejowy Muszyna-Krynica 10 kilometrów od zakładu, z kąd znakomicie utrzymana droga do zakładu prowadzi.

W maju, czerwcu i wrześniu ceny pomieszczeń skarbowych jakoteż wszystkich rodzaj kąpieli 30% niższe. Przech stałe przez cały sezon ordynującego lekarza rządowego **Dra Kopffa**, praktykuje 7 lekarzy także.

Frekwencya ro. zna wynosi wyżej 4600 osób. W samym zakładzie znajduje się według najnowszych zasad umiejętności urządzonej c. k. **Zakład wodoleczniczy pod kierownictwem specjalisty Dra Ebersa.** Sezon otwarty od 15-go maja do 30-go września. Na żądanie udziela wyjasnień c. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy. (1172-3-6)

SANTAL DE MIDY

Essencya z cytrynianu drzewa sandałowego z Bombay, najzupełniej czysta, w kapsułkach zawarta jest znacznie skuteczniejszą aniżeli kopań i kuba. Czyni niepotrzebnym używanie wszelkich sprycowań i w przeciągu dni trzech uleca wszelkie najdogliwsi i najwięcej zastarzałe rzezaczki, nie utrudzając żołądka i nie udzielając nieprzyjemnej woni urynie. — Każda Kapsułka opatrzona jest na czarno odrukowanem nazwiskiem. **SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIENNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.** W Krakowie w aptekach pp. Trauczyńskiego, Redyka i Wiszniewskiego. (198 16)

ORTOPEDYCZNY ZAKŁAD LECZNICZY Salzburg-Parsch, (524-10)

odległy 15 minut od śródmieścia. Przyjęcie i lekarskie opatrywanie oszpeceń ciała, skrzywienia, zrosnięcia i skrzywienia kości i stawów, skurczenia i ściągnięcia ścięgien, nienięcia nięsi, porażeni i osłabienia ciała. Bardzo korzystne stosunki powietrza, wody, niealfazowanej żywności, równina, góra, lasy szpilkowe, bardzo łagodna zima, położenie zupełnie wolne od wiatru. Basen do pływania, gimnastyka, dobre siły nauczycielskie w naukach, językach i muzyce. Tanie ceny. Prospektu z zakładu. **Dr. Breyer-Konrad.**

Wiedeń — „Hôtel Métropole“.

Ringstrasse, Franz-Josefs Quai. **Wielki pierwszorządny hotel.** 300 pokoi i salonaów (od 1 zhr. wwyż), winda osobowa, czytelnia z dziennikami wszelkich krajów (także „Czas“). Wspaniałe podwórze oszkłone. Kąpiele unajelowe i biuro tel. gr. w hotelu. Stacya tramwajowa przed hotelem, omnibus lotelowy na dworcach kolejowych. Przy dłuższym pobycie niżzone ceny. (1217-3-104)

Losy sprzedane przez nas na spłaty zostają w naszych kasach a na żądanie każdej chwili będą pokazane.

LOS Y JO-SZIV

Rocznie 3 ciągnięcia, najbliższe już 15 czerwca b. r. Za gotówkę ściśle wedle urzędowego kursu (obecnie około 5 zhr. w. a.) lub wedle art. ust. XXXI z 1883 r. **na spłaty:** 3 szt. na 31 spłat po zhr. — 67 c. serye i 10 „ „ 31 „ „ „ „ 1 — „ „ „ „ 10 „ „ 31 „ „ „ „ 2 — „ „ „ „ 10 „ „ 31 „ „ „ „ 2 — „

(Dobre kupcy). (OOSTĘPLOWANE). **Commandit-Gesellschaft Brüder Dirnfeld,** Budapest, 5. Bez., Badgasse Nr. 4.

Docent Dr Smoleński

objawsz kierownictwo Zakładu wodoleczniczego (1285-2-4) **w SZCZAWNICY na MIOZZIUSIU,** ordynuje tamże od 20-go maja b. r.

Kuchnie naftowe, maszyny spirytusowe do gotowania, **samowary Tulskie** oraz blaszane własnego wyrobu (465-19-26) poleca

Karol Markus, blacharz w Krakowie przy ul. Sepitalnej L. 18. Urządza łaźnie domowe, wodociągi, klozety, pokrywa dachy wszelkimi metalami i łupkami.

Na Wystawie krajowej 1887 roku odznaczony **Dyplomem honorowym,** jako pierwszą i najwyższą nagrodą. (1276-11-18)

WILLA

nad jeziorem Wörther przy Celowu (Klagenfurt) w Karyntyi, w zdrowym położeniu i z pięknym widokiem, zawierająca 17 pięknie umeblowanych pokoi, 2 kuchnie i piwnice jest na tegoroczny sezon kąpielowy do wynajęcia. Pomieścić może 5 rodzin każdą osobną. Blizszej wiadomości udziela p. **Krols** w Maria-Wörth, poczta i stacya kolei **Pörtlach am See.** (1276-11-18)

Zupełna wysprzedaż. Zwijając skład maszyn i narzędzi rolniczych w Podgórzu, sprzedaję począwszy od dnia dzisiejszego wszelkiego gatunku maszyny i narzędzia rolnicze z pierwszorządnych fabryk szwajcarskich, angielskich i amerykańskich z opustem 20—50 procent niżej cen fabrycznych, o czym Szan. PP. Rolników celem skorzystania z nadarzającej się sposobności zawiadamiam.

J. B. PRÜWER w PODGÓRZU (1466-2-10) przy Krakowie.

GAEDEKEGO rozpuszczone pudrowe kakao P. W. Gaedkego w Hamburgu, odznacza się przed znanymi markami **delikatniejszym zapachem, łatwiejszą rozpuszczalnością, łatwiejszą strawnością obok mierniej ceny** i jest do nabycia we wszystkich handlach kolonialnych i łakoci, składach aptecznych, aptekach i cukierniach. — Należy żądać Gaedkego (1072-8-10)

KAKAO

PARKIETY i POSADZKI deszczułkowe oraz wszelkie wyroby stolarskie jakoto: okna, drzwi itd. — poleca **FABRYKA PAROWA Braci Wczelaków** we Lwowie (1108-18-20) oraz poszukuje zakupna większej ilości materiałów, a to: brusów sosnowych 5 cm. grubych, tarcie i brusów dębowych, tarcie javorowych.

MARIENBAD.

Zdroje obfite w sól glauberską, żelaziste i ziemno-alkaliczne, kąpiele z gazu kwasu węglowego, młotwe, żelaziste, parowe i gazowe i w zrożeń powietrza, procedury wodolecznicze. Rozsyłka wód mineralnych przez Stit Teplor Brunnensverendung. Nowa warzelnia soli. Rozsyłka naturalnych soli zdrojowych i pastylek przedzierawę Józefa Millera. Nowo zbudowana kolonada. Elektryczne oświetlenie miasta. Pora od 1go maja do 30go września. Frekwencya 14,000 osób (oprócz przejezdnych). Prospektu z Magistratu darmo. (827-3-4) **Składy w Krakowie** mają **J. Wentzl, J. Goldwasser, Wilhelm Goldwasser.**

C. k. Jeneralna Dyrekcya astryackich kolei państwowych.

WYCIĄG z ROZKŁADU JAZDY ważny od 1 czerwca 1889 r.

Odjazd z Krakowa (Podgórze) 5 g. 21 m. rano osobowy pociąg z Podgórze do Oświęcimia, Wrocławia, Wiednia; 9 g. 18 m. rano z Krakowa i pociąg osobowy 9 g. 13 m. z Podgórze do Żywca, Cieszyna, Budapesztu, Białej, Wiednia, Nowego Sącza, Orłowa, Chyrowa, Stryja; 2 g. 44 m. po południu z Podgórze pociąg nięszany do Oświęcimia; 7 g. 31 m. wieczorem z Krakowa i pociąg osobowy 7 g. 28 m. z Podgórze i bowy do Żywca, Nowego Sącza, Chyrowa, Stryja;

Przyjazd do Krakowa (Podgórze) 6 g. 20 m. rano do Krakowa i pociąg osobowy 5 g. 56 m. do Podgórze z Stryja, Chyrowa, Nowego Sącza; 10 g. 31 m. przed południem do Podgórze pociąg nięszany Oświęcimia, Żywca; 4 g. 21 m. po południu do Krakowa i pociąg 4 g. 13 m. po południu do Podgórze z Oświęcimia, Budapesztu, Cieszyna, Białej, Orłowa, Stryja, Chyrowa, Nowego Sącza; 9 g. 38 m. wieczorem do Krakowa i pociąg osobowy 9 g. 16 m. wieczorem do Podgórze i sobowy z Oświęcimia;

Odjazd z Tarnowa 4 g. 56 minut rano pociąg nięszany do Suchy, Żywca, Orłowa, Koszyce; 9 g. 51 m. przed południem pociąg osobowy do Zagórza, Chyrowa, Stryja; 2 g. 39 min. po południu pociąg osobowy do Orłowa, Chyrowa, Stryja.

Przyjazd do Tarnowa 12 g. 15 m. w nocy pociąg nięszany ze Stryja, Chyrowa, Zagórza; 11 g. 12 m. przed połnd. pociąg osobowy z Orłowa, Stryja, Chyrowa, Zagórza; 7 g. 40 m. wiecz. pociąg osob. z Koszyce, Orłowa, Żywca, Suchy, Stryja, Chyrowa, Zagórza. (895-4)

Księżeczki rozkładu jazdy dla galicyjskich kolei państwowych sprzedają się na wszystkich stacyach po 5 centów. **Uwaga.** Przyjazdy i odjazdy podane są według południka budapeszteńskiego.

Do dzisiejszego Nru dołącza się dla wszystkich prenumeratorów broszurę p. t. **Próby rozstroju przez hr. St. Tarnowskiego.**

Rządca Drukarni Józef Labościa